

Huishoudelijk personeel

Kantinepersoneel, keetjuffrouw, koffiedame, schoonmaakpersoneel

5329

REFERENTIE
Huishoudelijk personeel 5329

BETREFT
Beroepsbeschrijving

PAGINA
1 van 4

1. Algemeen

Het werk van huishoudelijk- en kantinepersoneel komt voornamelijk bij grote bedrijven voor. Kleine, gespecialiseerde bedrijven hebben in de regel niemand in dienst die het kantoor, de uitvoerderskeet en de keet van de werknemers schoonmaakt. Op kleine bouwwerken zorgen werknemers meestal zelf voor het schoonhouden van de schaft- en sanitaire gelegenheden. De laatste jaren wordt huishoudelijk- en kantinepersoneel ook wel op uurbasis ingehuurd. Er zijn dan ook schoonmaakbedrijven die gespecialiseerd zijn in het schoonmaken van bouwketen en sanitaire voorzieningen. Op grote werken, waar veel bouwvakkers werkzaam zijn, is soms de zogenaamde keetjuffrouw, voor schoonmaakwerk en o.a. de koffievoorziening, de gehele werkdag aanwezig. Dit soort werk wordt voornamelijk door vrouwen uitgevoerd.

2. Werkzaamheden

Het werk van het huishoudelijke- en kantinepersoneel is in eerste instantie gericht op het schoonhouden van toiletten, ramen, vloeren en het meubilair. Op één dag worden soms meerdere bouwwerken bezocht, waar keten en sanitaire gelegenheden worden schoongemaakt. Het huishoudelijk- en kantinepersoneel rijdt dan van de ene bouwplaats naar de andere. Als op een groot bouwwerk een 'keetjuffrouw' aanwezig is dan wordt naast het schoonmaken ook koffie en/of thee gezet en eventueel broodjes gesmeerd. De 'keetjuffrouw' zal ook eventuele machines voor koffie, frisdranken, etc. bijvullen en onderhouden.

3. Werkomstandigheden

De werkomstandigheden zijn sterk afhankelijk van het bedrijf en de omvang van bouwplaats, waarvoor het huishoudelijk- en kantinepersoneel werkt. Personeel van gespecialiseerde schoonmaakbedrijven werkt soms op meerdere bouwplaatsen. De werkomstandigheden zijn dan anders dan die van de 'keetjuffrouw' die alleen zorg draagt voor het schoonhouden en verzorgen van één bouwplaats. Bij het schoonmaken op meerdere bouwplaatsen zal veel hetzelfde schoonmaakwerk worden gedaan. De 'keetjuffrouw' zal over het algemeen meer afwisseling in de werkzaamheden hebben en onderbindt meestal ook minder druk om de taken binnen een bepaalde tijd af te ronden.

3.1 Fysieke belasting

Het werk van huishoudelijk- en kantinepersoneel is fysiek belastend. Het werk is wisselend en niet strikt plaatsgebonden. Het werk wordt afwisselend staand en lopend uitgevoerd. Tijdens

het verplaatsen van schoonmaakmateriaal en hulpmiddelen (bijvoorbeeld een huishoudtrap) wordt er getild. Dit gebeurt ook bij opruimen van een schaftkeet, waar met stoelen en tafels wordt gesleept. Bij het schoonmaken kan het voorkomen dat er langdurig achtereen in een belastende werkhouding wordt gewerkt. Slecht bereikbare plaatsen kunnen vaak alleen worden schoongemaakt door een gedwongen werkhouding aan te nemen. Kenmerkend bij het schoonmaken is de belasting aan de bovenste extremiteiten, zoals de schouder, elleboog en pols. Bij het schoonmaken wordt ook regelmatig boven het hoofd gewerkt.

3.2 Werkstress

Over het algemeen heeft het huishoudelijk- en kantinepersoneel weinig last van werkstress. Wel wordt het werk als niet boeiend en te eenvoudig beschouwd. Ten aanzien van tijdsdruk bestaat een verschil tussen het huishoudelijk- en kantinepersoneel dat wordt ingehuurd en de 'keetjuffrouw'. Personeel dat op één werkdag meerdere bouwplaatsen langs gaat om de keten schoon te maken, ondervindt veel meer tijdsdruk dan de 'keetjuffrouw' die gedurende de gehele dag op dezelfde bouwplaats aanwezig is.

3.3 Geluid

Huishoudelijk- en kantinepersoneel werkt altijd in keten die op de bouwplaats staan. In de keten is het bouwplaatslawaai gereduceerd. Stofzuigers of schrobmachines kunnen hoge geluidsniveaus geven. De geluidsniveaus en de tijdsduur zijn zodanig dat gehoorbescherming niet noodzakelijk is.

3.4 Trillingen

Blootstelling aan trillingen komt bij huishoudelijk- en kantinepersoneel incidenteel voor bij gebruik van schrobmachines. Dergelijke apparatuur veroorzaakt blootstelling aan hand-armtrillingen. Bij herhaalde langdurige blootstelling aan hand-armtrillingen is het optreden van "dode" vingers (white-finger syndrome) en/of gewrichtsaandoeningen, niet uit te sluiten.

3.5 Klimaat

De klimatologische omstandigheden waaronder het huishoudelijk- en kantinepersoneel werkt zijn over het algemeen niet aan grote wisselingen onderhevig. In uitvoerders- en schaftketen is er geen sprake van koude, warmte of tocht. Personeel dat op meerdere bouwplaatsen op een werkdag werkt zal bij het in- en uitstappen van de auto blootstaan aan temperatuurswisselingen.

3.6 Toxische of hinderlijke stoffen

Tijdens het schoonmaken staat het huishoudelijk- en kantinepersoneel frequent bloot aan agressieve reinigingsmiddelen. Blootstelling aan reinigingsmiddelen kan plaatsvinden via de mond, de huid of via inademing (van vluchtige bestanddelen). Blootstelling van de huid aan reinigingsmiddelen kan leiden tot ontvetting van de huid en eczeem. Inhalatie van vluchtige bestanddelen uit reinigingsmiddelen (ammoniak, oplosmiddelen) kan leiden tot irritatie van ogen en luchtwegen. Ook kunnen vluchtige bestanddelen via inademing in het lichaam worden opgenomen. Naast reinigingsmiddelen staat het personeel tijdens het schoonmaken ook bloot aan stof. Het schoonmaken van 'vuile' ruimten brengt extra risico's met zich mee. Daarvan is onder meer sprake bij bodemsaneringswerken en asbestsloopwerken. Voor deze werkzaamheden gelden specifieke richtlijnen. Bij het gebruik van latex handschoenen bestaat de kans op latex allergie, een overgevoeligheidsreactie van de huid op eiwitten die zich in latex handschoenen bevinden.

3.7 Verlichting

Het werk vindt voornamelijk in de keten plaats. De verlichting is daar meestal geen probleem.

3.8 Hygiëne

Het huishoudelijk- en kantinepersoneel heeft de taak om te zorgen voor goede hygiënische omstandigheden in de keten voor leidinggevend en het bouwplaatspersoneel. Voor een belangrijk deel kunnen zij de hygiëne zelf bepalen. Bij kleine bouwwerken kan het voorkomen dat er geen warm water of schoonmaakmiddelen zijn.

3.9 Veiligheid

Tijdens het schoonmaken bestaat het risico om te vallen en te struikelen. Met name bij werk op een er kans op vallen. Het zover mogelijk reiken en het niet goed plaats van het vaak de oorzaak. Struikelen kan worden veroorzaakt door rondslingerende voorwerpen en snoeren. De combinatie van water en elektrische apparatuur kan soms tot gevaarlijke situaties leiden, waaronder elektrocutie. Daarnaast kan het werken met apparatuur zoals een schroefmachine leiden tot ongevallen, indien niet volgens de voorschriften wordt gewerkt, of door stoten tegen voorwerpen.

3.10 Persoonlijke beschermingsmiddelen

Het dragen van handschoenen tijdens het schoonmaken is van groot belang. Op deze manier kan voorkomen worden dat agressieve reinigingsmiddelen de huid van de hand aantasten. Verder is het verstandig werkkleding te dragen om het in aanraking komen van de reinigingsmiddelen met de huid en met privé-kleding te voorkomen. Als in een stoffige omgeving schoongemaakt moet worden dient het huishoudelijk- en kantinepersoneel zo nodig een stofmasker te dragen.

3.11 Beroepsgebonden aandoeningen

In vergelijking met een 'werkende vrouwen populatie' uit een andere sector dan de bouw geeft het huishoudelijk- en kantinepersoneel aan dat het werk geestelijk niet inspannend is en het werk wordt als niet boeiend en te eenvoudig beschouwd. Er worden veel rugklachten gemeld en klachten aan nek, knieën en bovenste ledematen, met name de pols. Verder zijn er hoge percentages klachten van de luchtwegen en overgevoeligheid van de huid.

3.12 Maatregelen en oplossingen

Door het gebruiken van hulpmiddelen (schoonmaakkar) en ergonomisch schoonmaakmaterieel (verlengde stofzuiger) kan de fysieke belasting van het huishoudelijk- en kantinepersoneel worden verminderd. Tevens is het van belang dat alle plekken die schoongemaakt worden goed bereikbaar zijn. Waar mogelijk moet gebruik worden gemaakt van reinigingsmiddelen zonder of met een laag gehalte aan schadelijke stoffen. Het huishoudelijk- en kantinepersoneel zal voorgelicht en geïnstrueerd moeten worden over de risico's van de reinigingsmiddelen en over de manier van werken met de reinigingsmiddelen.

**Huishoudelijk, kantinepersoneel,
keetjuffrouw, koffiedame,
schoonmaakpersoneel**

		Belastingsgrafiek			
		4	3	2	1
	Staan	1		X	
	Lopen	2		X	
	Traplopen / op ladders klimmen	3	X		
	Zitten	4	X		
	Werken in gebogen houding	5	X		
	Knielen / kruipen /hurken	6	X		
	Klimmen / klauteren	7	X		
	Tillen	8	X		
	Werken met voetschakelaar / pedalen	9	X		
	Armbelasting	10	X		
	Lichamelijke belasting	11	X		
	Lawaai	21	X		
	Trillingen: lichaam	22	X		
	Trillingen: handen / armen	23	X		
	Belasting ademhalingswegen	24	X		
	Belasting huid	25			X
	Natte werkomgeving / werkproces	31	X		
	Buitenklimaat	32	X		
	Werken op hoogte	41	X		
	Werken met sterkstroom/hoogspanning	42	X		
	Werken met ovens / ketels / branders	43	X		
	Werken met draaiende machines	44	X		
	Werken bij verkeer	45	X		
	Piekbelasting	51	X		
	Overwerk / werken in tarief	52		X	
	Visus	61	X		
	Kleuren zien	62	X		